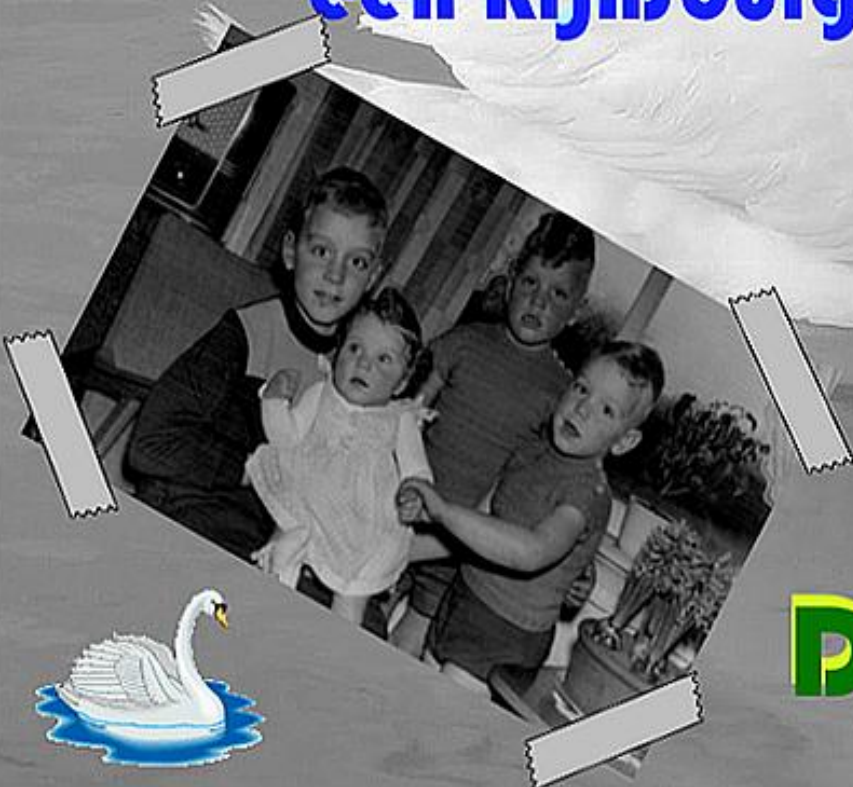

**In 475 jaar van
Swaen naar Zwaan**

**Familiegeschiedenis van
een Rijnsburgse familie**

Piek Zwaan

In 475 jaar van Swaen naar Zwaan

Het boek "In 475 jaar van Swaen naar Zwaan" bevat 500 pagina's met daarin de beschrijving van bijna 1.800 personen met de naam Swaen, Swaan, Zwaan en van der Zwaan, die allen afstammelingen zijn van het echtpaar Jacob Swaen en Weijntgen Adriaensdr. die in de tweede helft van de 16^e eeuw in Rheynsburch woonden.

In dit document zijn een aantal pagina's van dit boek samengevoegd om u een idee te geven van de inhoud. Omdat dit kopieën van afdrucken zijn is de kwaliteit van dit deel minder dan die van het originele boek, maar geeft u wel een indruk hoe het boek er in werkelijkheid uit ziet.

Gegevens over uitgave en auteur

Wie is Dick Zwaan?

Mijn naam is Dick Zwaan en al sinds ca. 2006 doe ik onderzoek naar stambomen en speciaal naar de stamboom van onze eigen familie. Inmiddels zijn er al ruim 15 jaar research en vele duizenden uren in deze stamboom gestoken.

De familiestamboom

In 2006 is het idee geboren om een familiereünie te houden. Hoe dit is afgelopen is elders in dit boek beschreven. Om wat beter beslagen ten ijs te komen ben ik gaan zoeken naar meer informatie over onze voorouders van vaderskant. Toen had ik nog geen idee wie mijn grootvader en zijn voorouders waren. Voor zover ik wist was mijn grootvader **Jan Zwaan** en was hij jong overleden. Via-via kwam ik er achter dat zijn naam **Kees Cornelis Zwaan** was en dat zijn weduwe, onze oma, later is getrouwd met Johannes Freeke. Toen

ik eenmaal de naam van mijn grootvader had gevonden, kon ik via een aantal internet-sites uitzoeken, wie zijn ouders waren en zo kon ik verder komen met mijn familiegeschiedenis.

Via **Kees Cornelis Zwaan** vond ik zijn ouders **Dirk Zwaan** en **Cornelia Glasbergen**. Dat kon kloppen: ik wist dat mijn vader het wel eens over Glasbergens had, die familie van ons waren. Via Dirk Zwaan vond ik ook diens ouders, **Cornelis Pieterszn Zwaan** en **Maria Catharina Driebergen**. En uiteindelijk vond ik ook daarvan de ouders: **Pieter Zwaan** (1775-1832) en **Lijsbeth Hogewoning** (1781-1863). Verder kwam ik niet, maar dat waren toch al 6 generaties, mijzelf inbegrepen. En wat voor mij gold, was ook van toepassing op mijn 2 broers en zus.

Maar, ik wilde méér! Omdat genealogie toen -digitaal gezien - nog in de kinderschoenen stond was er niet zoveel op internet te vinden en om archieven in stad en land af te reizen, zoals andere onderzoekers deden, ontbrak het mij aan tijd. Tot ik opeens een site ontdekte (www.mijnstambomen.nl) waarop een tiental families, die rondom Leiden leefden, werden vermeld. Deze lijst begon ergens in 1580 en bevatte 7 generaties Zwaan van 1580 tot ca. 1800. Ergens in deze lijst, in de 7^e generatie vond ik een **Pieter Zwaan**, gedoopt op 24-09-1775, overleden 05-02-1832, die getrouwd was met **Elisabeth (Leijsje) Hogewoning** (gedoopt 19-10-1781). Op dat moment wist ik zeker, dat dit "mijn" familie was en dat ik mijn stamboom tot 1580 zou kunnen uitbreiden.

VIII.99 Pieter Swaan, geboren 1775, gedoopt op 24-09-1775 te Rijsburg, overleden op 05-02-1832.
Gehuwd op 07-12-1810 te Rijsburg met Elisabeth Hogewoning (Leijsje), geboren 1781, gedoopt op 19-10-1781 te Rijsburg, dochter van Cornelis Pieters Hogewoning (Hoogwoning) en Trijntje Jacobsdr Kooij Van der Burg, geboren 1782, gedoopt op 11-10-1782 te Rijsburg, zoon van Jan Van der Burg en Engeltje Meijzenaar.)

Dit was het begin van wat een tijdrovende hobby zou worden. Ik heb inmiddels nog twee extra – vroegere – generaties gevonden. Gelukkig kwam er op internet steeds meer informatie beschikbaar van gedigitaliseerde kerkelijke DTB (Doop-, Trouw- en Begrafenis) boeken. Ook in de inmiddels gedigitaliseerde akten van de Burgerlijke Stand vond ik steeds meer Zwanen; daarom ben ik begonnen om al hun akten die ik kon vinden te kopiëren en op te slaan. Daaruit bleek dat ons geslacht is ontstaan met de naam "Swaen", hoewel niet zeker is, of de eerste generaties deze naam daadwerkelijk voerden. In die tijd werden nauwelijks achternamen gebruikt en werden personen aangeduid met voornaam en patroniem. Een patroniem is de voornaam van de vader, gevolgd door sen, sz., szn., sd., of sdr. aangevende dat de persoon een zoon of dochter van die vader was. Als vader Jacob een zoon Dirk en een dochter Maartje had, werden die aangeduid als Dirk Jacobsen of Jacobsz(n). en Maartje als Maartje Jacobsd(r). Vaak wordt de punt niet als toevoeging van het patroniem opgenomen.

In de loop der jaren is de naam "Swaen" gewijzigd in "Swaan" en later in "Zwaan". Een enkele tak van onze familie voert nog de naam "van der Zwaan". Hoe dat is ontstaan lees je elders in dit boek wel. Interessant verhaal!

Door regelmatig de familiestamboom weer eens te toetsen aan wat op internet werd gemeld, kreeg deze steeds meer vorm en vond ik steeds meer informatie en akten. Via communicatie met andere genealogen kon ik mijn stamboom steeds meer uitbreiden en verbeteren. Een verre achterneef, **Hans Zwaan**, gaf mijn stamboom nog een extra 'boost' door de vele verhalen die hij over onze familie verzameld had en kreeg ik zo maar een kleine 300 extra Zwanen in de schoot geworpen, die nu allemaal in mijn database zijn verzameld.

Uitwerking van ons voorgeslacht

Jacob Swaen en Weijntgen Adriaensdr

Dit boek bevat alle (teruggevonden) gegevens van de nakomelingen van het echtpaar **Jacob Swaen** en **Weijntgen Adriaensdr.**, dat in de tweede helft van de 16^e eeuw leefde. Hun geboortjaar is geschat op basis van de geboorte van hun (enige) zoon Cornelis Jacobsz "*de Oude*" Swaen, die omstreeks 1665 is geboren.

In dit parenteel worden alle nazaten van dit echtpaar in 16 generaties beschreven, voor zover de personen en hun gegevens teruggevonden zijn.

Nazaten van mannelijke Zwanen zijn vaker en uitgebreider weergegeven dan nazaten van vrouwelijke Zwanen. De kinderen van laatstgenoemden dragen immers een andere achternaam. Deze nazaten worden wel zoveel mogelijk vermeld bij de ouders en in enkele gevallen nader uitgewerkt.

Degenen die zijn uitgewerkt, herkenbaar aan hun **vetgedrukte namen**, komen voor in de index achter in dit boek; degenen die alleen terloops worden genoemd zijn daarin niet opgenomen (maar zij hebben dan ook niet de achternaam Swaen, Swaan of Zwaan).

De reden dat sommige kinderen wel en anderen niet zijn uitgewerkt kan zijn, dat deze namen via andere stambomen zijn gevonden en aan een bestaande afstammeling zijn gekoppeld. Anderzijds heb ik me in de beginjaren van mijn onderzoek ook meer gericht op zoveel mogelijk afstammelingen in zowel mannelijke als vrouwelijke lijn vast te leggen. Omdat door de genealogische software alle koppelingen worden doorgevoerd naar parentelen, komen de via andere stambomen uitgewerkte personen ook voor in deze stamboom.

Akten van onze voorouders

Uit de gedigitaliseerde gegevens van Kerkelijke en Burgerlijke archieven (DTB en BS) heb ik vele honderden akten gekopieerd. Al deze akten zijn terug te vinden op mijn Geneanetsite, waarbij veelal is aangegeven waar de akte terug te vinden is. Om de omvang van het boek enigszins te beperken heb ik alle de akten van rechtstreekse voorouders (vaders van vaders van vader etc.) en hun echtgenoten opgenomen en daarnaast enkele akten van andere voorouders. Alle akten zijn (ook) in te zien via mijn site. Doordat een deel van het archief van Rijsburg verloren is gegaan zijn er geen akten van de eerste generaties Swaenen beschikbaar. Het Doop-, Trouw-, en Begrafenisregister van R(h)ijnsburg begint in ca. 1675 (dopen), 1627 (Trouwen) en 1666 (Begraven).

Onderstaand een afbeelding van Rijsburg in de 17^e eeuw.

Wetenswaardigheden per generatie

Per generatie is ongeveer en grofweg aangegeven welke tijdperiode deze beslaat. Dit is een schatting, omdat er door vroege en late huwelijken soms forse generatieoverlappingen plaatsvinden. Voor elke generatieperiode heb ik ruwweg de periode waarin onze directe voorvaders leefden weergegeven. De vermelde verhalen hebben niet altijd direct betrekking op de bij die periode genoemde echtparen.

1545-1610: Stambetovergrootouders Jacob Swaen & Weijntgen Adriaensdr

Van dit echtpaar, Jacob Swaen en Weijntgen Adriaensdr is -gezien de tijd waarin zij leefden – niet veel bekend. Nederland is in deze periode in oorlog met Spanje en de landvoogdes Margaretha van Parma werd opgevolgd door de Hertog van Alva, die middels de inquisitie een waar schrikbewind onder de aanhangers van het verboden Protestantisme (ketteren) voerde. Of en in hoeverre onze voorouders hieronder geleden hebben, is onbekend.

1565-1630: Stamovergrootouders Cornelis Jacobsz “de Oude” Swaen & Lijsbeth Pietersdr

Voor schout en schepenen (Hans Zwaan)

Aan de hand van de gevonden documenten, zoals die werden aangetroffen in het oud rechterlijk archief van Rijnsburg, kon worden vastgesteld dat op 23 oktober 1620 “**Lijsbeth Pietersdr Swaen**”, met haar voogd ⁴ moest verschijnen voor het gerecht contra Gerrit Dircks van der Speck.

Al veel eerder, op 18 januari 1613, zien we “**Lijsbeth Pietersdr. Weduwe wonende op de Oude Vlieth**”, voor de vierschaar ⁵ verantwoording afleggen voor het feit dat ze een geleend bedrag niet op tijd heeft terugbetaald. Vijf stuivers in de week was de afspraak, maar zelfs daaraan had Lijsbeth niet kunnen voldoen. Haar echtgenoot, **Cornelis Jacobsz Swaen**, moet tussen 1598 en 1613 zijn overleden en dat bracht het gezin zonder de inkomsten van een kostwinner aan de rand van de armoede. Het huis aan de “**Oude Vlieth**” komt hierna aan de orde.

Verkoop van huis aan de Oude Vlieth (Hans Zwaan)

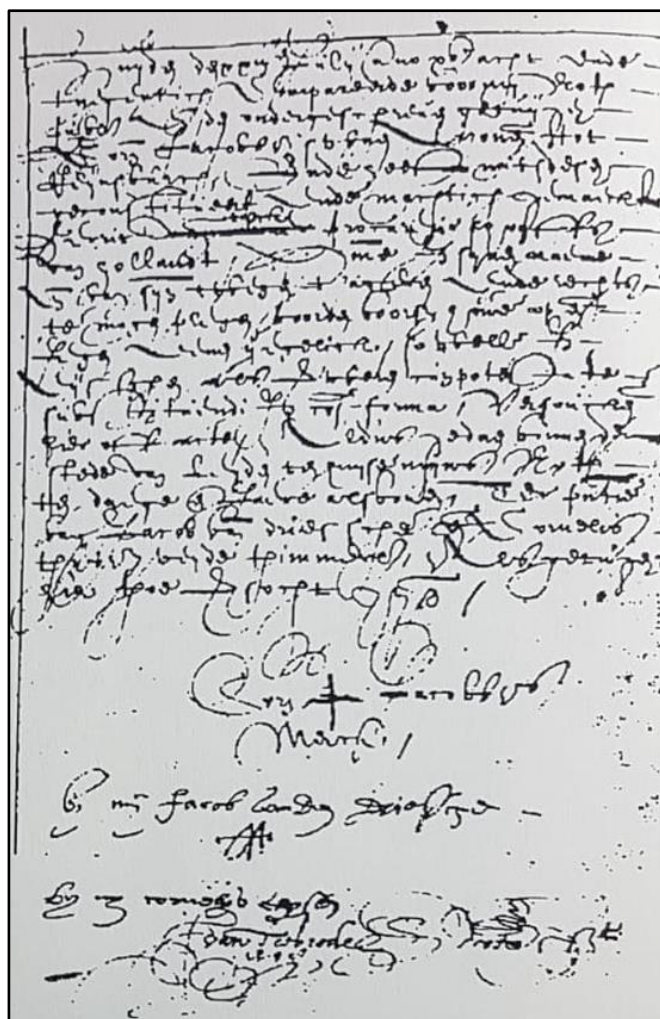
Op 8 april 1622 moest haar zoon Pieter Cornelis Swaen, die inmiddels meerderjarig was, voor hetzelfde college verschijnen. De meest aannemelijke reden hiervoor is dat Pieter en Maritgen de rente en aflossing van het ouderlijk huis niet op tijd konden betalen en dat zij mogelijk van de magistraten nog enig uitstel hebben gekregen.

Op 19 mei 1628 was de betalingsachterstand opgelopen tot £ 122 en Pieter en Maritgen moesten “*met advijse ende ten overstaen van Schout en Schepenen ende Heijligengeest-Meesteren van Reijnsburch*” tot de verkoop van het huis overgaan. Uit de akte van verkoop blijkt dat hun moeder Lijsbeth Pietersdr toen niet meer in leven was.

Een belangrijke akte van Cornelis Jacobszn. Swaen (Hans Zwaan)

De – historisch gezien – eerste voorouder van wiens bestaan een betrouwbaar document getuigt, is **Cornelis Jacobszn. Swaen**.

In de kopie van deze akte (hiernaast) zie je een datum waarop Cornelis Swaen zijn notaris van Tethrode machtigde, om in zijn naam handelend op te treden: 23 juli 1598

⁴ Een vrouw kon niet zelfstandig voor het gerecht verschijnen, maar moest zich laten bijstaan. Zij was onmondig.

⁵ **Vierschaar**: Een vierschaar is het gerechtelijk bestuur van een plaatselijk gebied in de gewesten van de Lage Landen tijdens de middeleeuwen en het ancien régime (de Franse tijd).

Generatie I

Directe voorouders Dick, Paul, Cees en Ineke Zwaan

Jacob Swaen en Weijntgen Adriaensdr zijn onze STAMBETOVERGROOTOUDERS in rechte lijn.

I Jacob Swaen is geboren omstreeks 1545 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jacob is overleden in 1609 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, ongeveer 64 jaar oud. Jacob trouwde met **Weijntgen Adriaensdr N.N.**. Adriaentje is overleden in 1614 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

Kind(eren) van Jacob en Weijntgen:

1 Cornelis Jacobsz ("de Oude") Swaen, geboren circa 1565 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg II.

Jacob Swaen en Weijntgen Adriaensdr N.N.

Dit zijn de oudst teruggevonden stamouders van onze tak (in mijn database tak "Rijnstreek") van de familie Swaen/Zwaan.

Deze tak leefde aanvankelijk grotendeels in de plaatsen Rijnsburg, Valkenburg, Katwijk, Leiden, Oegstgeest e.o. en is van daaruit uitgewaaid over een groot deel van Zuid-Holland.

Onze vader (Gijsbertus Zwaan) is een rechtstreekse nazaat van dit echtpaar (12^e generatie); Mijn broes en zuster zijn dus nakomelingen (de 13^e generatie) van dit echtpaar.

Uit deze stamouders zijn families met de namen Swaen, Zwaan en van der Zwaan voortgekomen.

Een groot deel van de primaire basisinformatie van deze familie is afkomstig van enkele andere sites/persoon:

- <http://www.mijnstambomen.nl/leiden/zwaan.htm>
- <http://vanderzwaan.genealogie.joosen.org/families/cornelis-jacobsz.-swaan-rijnsburg/>
- De gegevens van Johann Dietrich (Hans) Zwaan, die een uitgebreide bibliotheek heeft van feiten & weetjes over deze (onze gezamenlijke) familie. Gelukkig mocht ik uit zijn bestand datgene overnemen dat interessant was om te vermelden.
- De Genealogische site van het Katwijks museum (werkgroep genealogie): <https://geneakatwijk.webtrees.net/index.php?type=gedcom&ged=katwijk>

Daarnaast heb ik de digitale archieven van "Family Search" (via <http://www.Gener.nl>) en <http://www.WieWasWie.nl> geraadpleegd voor het traceren van exacte data en van geboorte-, doop-, ondertrouw-, huwelijks-, overlijdens- & begrafenisakten. Aan de hand van de hier genoemde archieven heb ik zeer veel akten gevonden en daaruit van duizenden officiële akten kopieën gemaakt en deze geüpload naar mijn site (<https://gw.geneanet.org/dickduck>). Op deze wijze is onze familiestamboom ontstaan zoals deze nu is (en nog steeds wordt uitgebreid met nieuwe informatie)

De genoemde kopie-akten zijn voor de geïnteresseerde bezoeker via de genoemde site te raadplegen. Daarvoor zijn zowel de vindplaats (URL) als een kopie van de akte bij de betreffende persoonsfiches beschikbaar.

Generatie II

Directe voorouders Dick, Paul, Cees en Ineke Zwaan
Cornelis Jacobsz "de Oude" Swaen en Lijsbeth Pietersdr zijn onze STAMOVERGROOTOUDERS in rechte lijn.

II Cornelis Jacobsz ("de Oude") Swaen is geboren circa 1565 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Jacob Swaen (zie I) en Weijntgen Adriaensdr N.N. Cornelis is overleden tussen 1598 en 1613, ten hoogste 48 jaar oud. Cornelis trouwde, ongeveer 30 jaar oud, omstreeks 1595 met **Lijsbeth Pietersdr N.N.**, ongeveer 25 jaar oud. Lijsbeth is geboren omstreeks 1570. Lijsbeth is overleden tussen 1623 en 1628, ten hoogste 58 jaar oud.

Kind(eren) van "de Oude" en Lijsbeth:

1 Maritgen Cornelisdr Swaen. Maritgen is overleden na 1623.

2 Pieter Cornelis Swaen, geboren in 1597 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg III.

Nooit meer wat van gehoord

Bron: Johann Dietrich (Hans) Zwaan

Nadat Pieter Cornelisz Swaen en zijn zuster Maritgen Cornelisdr Swaen, het ouderlijk huis hadden moeten verkopen, vernemen we van Maritgen niets meer. Geen trouwakte, geen begraafakte en ook geen documenten waarin haar naam voorkomt.

Akte van verkoop huis aan de "Oude Vlieth".

Van de verkoop van de ouderlijke woning van Lijsbeth Pietersdr. door haar kinderen Pieter en Maritgen is de volgende akte opgemaakt.

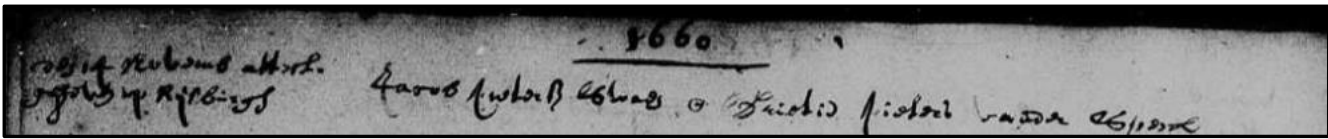
*Gecompareerd sijn **Pieter Cornelisz. ende Maritgen Cornelisdr. kinderen van Lijsbeth Zwane Pietersdr**, erfgen.de welcken verclaerden dat sij int openbaer achtervolgende seeckere beschreven voorwaarden met advijse ende ten overstaen van Schout ende Heijligegeest meesteren ¹³ van Reijnsburch vercocht hadden ende dat sij comp.alsnoch in eigendomme opdroegen mitsdesen aen en ten behouwe van Cornelis Tonisz. Po(o)rter een huijs ende erft staende ende gelegen in den ambachten enz...*

*ten oosten Pieter Matten ende ten westen Ian Ijsbrantsz.streckende voor de Zantelaen tot achter **in den ouden vlieth.***

¹³ **Heijligegeest Meesteren** (Heilige Geestmeesters): Anders dan de naam doet vermoeden was de Heilige Geestmeester geen kerkelijke, maar een wereldlijke functionaris. De Heilige Geestmeesters hadden tot taak het beheren van de bezittingen van de Tafel van de Heilige Geest (ook wel 'Armentafel' genoemd), zoals huizen en voorraden graan, en het houden van toezicht op de uitdelingen van bijvoorbeeld brood aan de armen. Na verloop van tijd namen de diaconaten van de Protestantse kerken de armenzorg in de acht soevereine provincies van de **Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden** over. Daarmee hield de functie Heilige Geestmeester op te bestaan

Hieronder is de aankondiging van het huwelijk vermeld. Je kunt – als je goed kijkt – zelf de namen ontcijferen (**Jacob Pieters Swaen** en **Grietie Pieters van Der Speck**). Links is leesbaar dat dit op 14 november gebeurde met “*attestatie vanuit Rijnsburg*”, de (kerkelijke) toestemming om in een andere plaats te trouwen.

Bron: Johann Dietrich (Hans) Zwaan

De 'laatste wil' van Grietje van de Speck

“bevelende alvorens hare onstervelijke ziel in de genadige en barmhartige handen van den Schepper enz., zo verklaarde zij comparante tot hare erfgename te institueeren hare kinderen”

- Cornelis Swaen "de Jonge"
- Jacob Swaen
- Maartje Swaen
- Mensje Swaen
- idem de nagelaten kinderen van Zalgr. Cornelis Swaen "de Oude", genaamd:
 - Michiel Swaen
 - Pieter Swaen
 - Jacob Swaen
 - Grietie Swaen
 - Eurmte Swaen
- Wijders, de kinderen van Cornelis van Egmond en Zagr. Lydia Jacobsdr Swaen, genaamd:
 - Gerrit van Egmond
 - Willem van Egmond
 - Grietje van Egmond
 - Teuntje van Egmond

*Ieder van de voorz., kinderen in hare overleden ouders plaatse, ider met eene somme van drie gulden ende dat in plaatse van hare legitime portie;
Verklaarde voorts tot hare universele erfgenaam te stellen: Andries Jacobsz Swaen haar zoon, alle roerende ende onroerende goederen, geene uitgesondert, mits dat alle schult bij Andries in 't part is en voorts dat hij zal hebben uit te keren aan zijn susters Maertje ende Mensje alle het wolle ende linne, silver ende gout t'geen tot haar lichaam ende lijve is behorende;
Verklaarde voorts tot voogden over hare toesicht behoevende erfgenamen te stellen: Jan Jacobsz van Vijanan en Jan Outshooren (daar komt de aap uit de mouw!) met uitsluitinge van alle magistrate ende weesmeestere.*

Kind(eren) van Jacob en Grietje:

1 Jacob Jacobsz Swaen, geboren in 1664 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jacob is overleden in 1666 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, ongeveer 2 jaar oud.

2 Cornelis Jacobszn ("de Oude") Swaen, geboren omstreeks 1660 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-d.

3 Jacob Jacobsz Swaen, geboren in 1666 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-e.

4 Cornelis Jacobsz ("de Jonge") Swaen, geboren in 1670 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-f.

5 Andries Jacobszn Swaen, geboren vóór 1675 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-g.

6 Maartje Jacobsdr Swaen, geboren in november 1675 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-h.

7 Lijsbeth Jacobsdr Swaen, geboren in juni 1677 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-i.

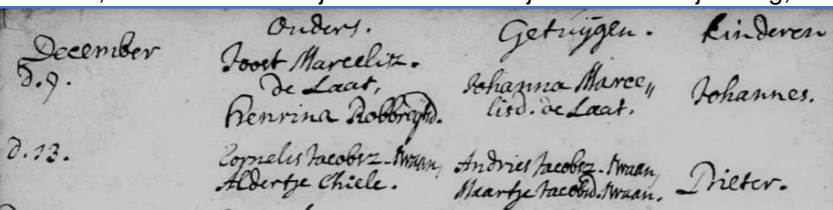
8 Mengsje Jacobsdr Swaen, geboren in september 1679 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg V-j.

Directe voorouders Dick, Paul, Cees en Ineke Zwaan
Pieter Cornelisz 'Piet Tet' Swaan en Maartje van der Sleet zijn onze OUDOVERGROOTOUDERS in rechte lijn.

VI-f Pieter Cornelisz ("Piet Tet") Swaan is geboren in december 1705 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Cornelis Jacobszn ("de Oude") Swaan (zie V-d) en Aldertje Michelsdr van Weselenburgh. Hij is gedoopt op 13 december 1705 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. "Piet Tet" is overleden in april 1767 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 61 jaar oud. Hij is begraven op 30 april 1767 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

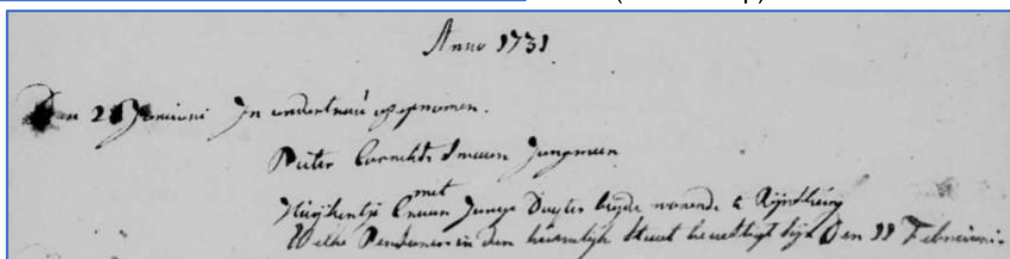
(1) trouwde, 25 jaar oud, op 11 februari 1731 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Huibertje Laurensdr Kraan**, 27 jaar oud, nadat zij op 26 januari 1731 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Huibertje is geboren in december 1703 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Laurens Willemz Kraan en Leentje Willemsdr de Wit. Zij is gedoopt op 9 december 1703 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Huibertje is overleden in augustus 1736 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 32 jaar oud. Zij is begraven op 7 augustus 1736 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

(2) trouwde, 31 jaar oud, op 20 januari 1737 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Maartje van der Sleet**, 27 jaar oud, nadat zij op 4 januari 1737 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Maartje is geboren in maart 1709 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Gerbrand van der Sleet en Grietje Gerrits van der Werf. Zij is gedoopt op 24 maart 1709 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Maartje is overleden in juni 1748 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 39 jaar oud. Zij is begraven op 21 juni 1748 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

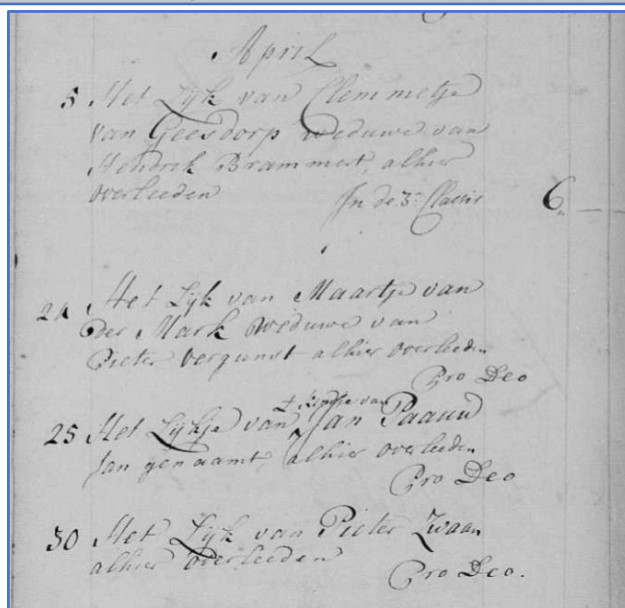
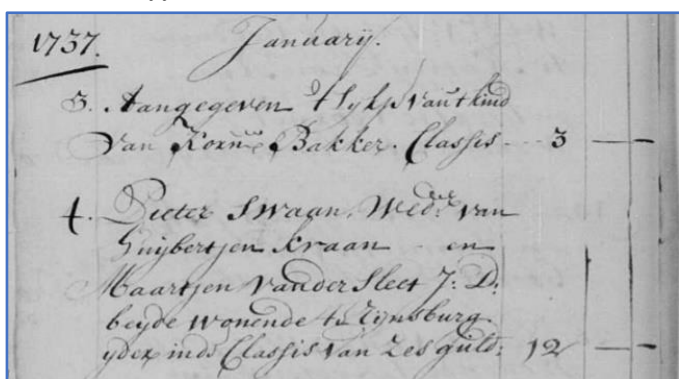

Akten van Pieter Cornelis Swaan:
 Links zijn doopakte van 13 december 1705 (derde doop).

Hiernaast de huwelijksaankondiging van zijn 1^e huwelijk met Huibertje Kraan van 26 januari 1731.

Hieronder de huwelijksaankondiging van Pieter met Marijtje van der

Sleet van 4 januari 1937. Begravenissen en huwelijken werden door elkaar in 1 register vermeld.

Tenslotte rechts de begrafenisakte van Pieter Cornelis Swaan van 30 april 1767. Pieter wordt op de onderste regel vermeld.

Roomsch en Gereformeerde religie

Huwelijk (met Jan van Gijsteren) - Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland

Aantekening huwelijksakte:

Bruidegom van de Roomse Religie; bruid van de Gereformeerde Religie Dus moeten dese geboden gaan van ses tot ses weeken en het huwelijk voltrokken worden ses weeken na het derde voorstel volgens Placaat van H.E.Gr. Mog. van 24 January 1755*

Iste gebod---- 12 October 1788

IIde ----- 23 November 1788

IIIde ----- 4 January 1789

* H.E. Gr. Mog = Hunne Edele Groot Mogendheden; Een in vroeger jaren wetgevend orgaan, dat tal van wetten (Placaten) ontwierp. Mogelijk een voorganger van een modern parlement. Bij een huwelijk was normaal een periode van ca. 4 weken gebruikelijk tussen het moment van aantekening (ondertrouw) en de daadwerkelijke wettelijke huwelijksvoltrekking. In de tussentijd werd het huwelijk 3 maal aangekondigd (1^e, 2^e en 3^e gebod). Als de bruid en bruidegom ieder een ander geloof hadden, was deze bruidstijd drie maal 18 weken, waarbij elke van de 2 laatste geboden zes weken na de vorige werd afgekondigd. Dit echtpaar had op 11 oktober 1788 aangetekend; het 1^e gebod werd op 12 oktober afgekondigd; het 2^e gebod 6 weken later op 23 november 1788; het 3^e gebod 6 weken later op 4 januari 1789. Het huwelijk vond plaats 6 weken na het 3^e gebod, dus op 15 februari 1789. Er zaten dus minimaal 127 dagen (18 weken)tussen de ondertrouwaangifte en het huwelijk.

Kind(eren) van Mensje en Cornelis:

1 Jacobus Paauw, geboren in april 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 15 april 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jacobus is overleden vóór augustus 1779, ten hoogste 9 jaar oud.

2 Pieter Cornelisz Paauw, geboren in februari 1773 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-q.

3 Jan Paauw, geboren in april 1776 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 28 april 1776 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

4 Jacob Paauw, geboren op 17 augustus 1779 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 22 augustus 1779 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jacob is overleden vóór april 1781 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, ten hoogste 1 jaar oud.

5 Jacob Paauw, geboren op 15 april 1781 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 16 april 1781 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

VII-j Jaapje Swaan is geboren omstreeks februari 1751 in Oegstgeest, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Pieter Jacobsz Swaan (zie VI-i) en IJda Beekman. Zij is gedoopt op 7 februari 1751 in Oegstgeest, Zuid-Holland, Nederland. Jaapje is overleden op 18 mei 1836 in Boskoop, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland, ongeveer 85 jaar oud. Jaapje trouwde, ongeveer 17 jaar oud, op 17 april 1768 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Klaas Kromhout**, 21 jaar oud. Klaas is geboren in oktober 1746 in Katwijk aan den Rijn, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Cornelis Kromhout en Geertje de Rooter. Hij is gedoopt op 23 oktober 1746 in Katwijk aan den Rijn, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Klaas is overleden op 13 juli 1827 in Boskoop, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Neder-

land, 80 jaar oud.

Kind(eren) van Jaapje en Klaas:

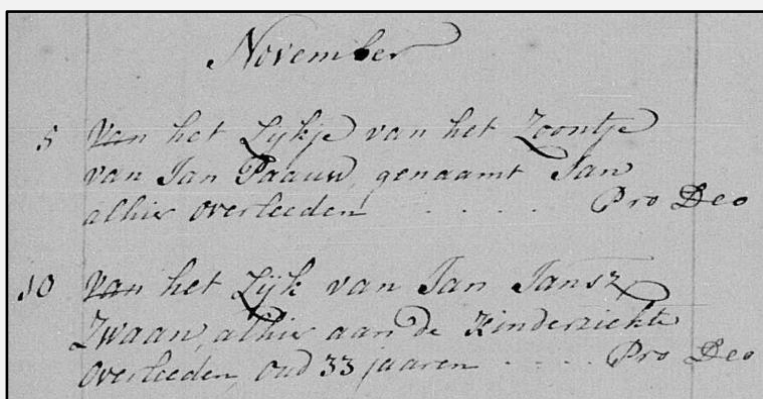
1 Pieter Kromhout, geboren op 5 mei 1771 in Boskoop, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-r.

VII-q Jan Jansz Swaan is geboren in februari 1743 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Jan Jacobsz Swaan (zie VI-k) en Elizabeth Pietersdr Brussee. Hij is gedoopt op 20 februari 1743 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jan is overleden in november 1774 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is begraven op 10 november 1774 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland Jan:

(1) trouwde, 21 jaar oud, op 6 mei 1764 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Marijtje Rietveld**, 27 jaar oud, nadat zij op 20 april 1764 in Noordwijk-Binnen, Noordwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Marijtje is geboren in februari 1737 in Noordwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Kornelis Pietersz Rietveld en Geertje Willemsdr van der Meer. Zij is gedoopt op 24 februari 1737 in Noordwijk-Binnen, Noordwijk, Zuid-Holland, Nederland. Marijtje is overleden vóór juni 1769, ten hoogste 32 jaar oud.

(2) trouwde, 26 jaar oud, op 2 juli 1769 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland met **Hendrijna de Laat**, ongeveer 26 jaar oud, nadat zij op 16 juni 1769 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Hendrijna is geboren omstreeks november 1742 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Marcellus de Laat en Koojsje Winkelaar. Zij is gedoopt op 4 november 1742 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

Jan overlijdt aan de kinderziekte

In zijn begrafenisakte wordt vermeld dat begraven is: "Het lijk van Jan Jansz Zwaan, alhier aan de Kinderziekte overleeden, oud 33 jaaren". Hoewel deze ziekte vaker voorkomt in de overlijdens- of begrafenisakten, is niet duidelijk welke ziekte hiermee bedoeld werd. De naam duidt aan dat het een aandoening was, die voornamelijk bij kinderen optrad; dat een volwassene hieraan overleed is dus opmerkelijk. In het begrafenisregister van het 2^e halfjaar 1774 van Rijsburg kom ik veel overledenen tegen ten gevolge van de kinderziekte.

- 29 juli: 't Zoontje van Pieter van Klaveren genaamt Gerrit, oud 33 weken.
 - 30 juli: 't Dogtertje van Jacob Jansz Zwaan, genaamt Jannetje, oud 4 ½ jaar.
 - 11 augustus: Maartje Kellenaar, weduwe van Cors Stolk.
 - 20 augustus: 't Dogtertje van Jan de Koning, genaamt Trijntje, oud 3 ½ jaaren.
 - 23 augustus: 't Zoontje van bovengen Jan de Koning, genaamt Arie, oud 5 maanden.
 - 9 september: 't Zoontje van Abram Landa, genaamt Jacob, oud 9 jaaren en ca 4 m^a.
 - 27 september: 't Kind van Klaas Zantbergen genaamt Neeltje, oud circa een jaar
 - 27 oktober: 't Zoontje van Teunis Zwaan genaamt Joris, oud 3 j. en 2 m^a.
 - 10 november: Jan Jansz Zwaan, oud 33 jaaren.
 - 10 november: 't Dogtertje van Cornelis Hoogewoning, genaamt Maria, oud 3 ½ jaaren.
 - 12 november: De 2 dogtertjes van Jacob Zwaan genaamt Maria, oud ruim 10 jaaren en Francina, oud ruim 9 jaaren.
 - 12 november: 't Kind van Paulus Gerr. van der Meij, genaamt Gerrit, oud 1 jaar.
 - 19 november: Dezelve van zijn zoontje genaamt Jan, oud 2 J. en 2 m^a.
 - 19 november: 't Dogtertje van Jan Verbaan, genaamt Jorisje, oud 15 jaaren.
 - 1 december: De dogter van Hermannes Parlevliet genaamt Cornelia, oud 15 jaaren
- Kortom, in een halfjaar zijn 16 personen, waaronder 5 Swaan/Zwaan aan deze ziekte overleden.

Kind(eren) van Jan en Marijtje:

1 Jan Zwaan, geboren in februari 1765 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 13 februari 1765 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jan is overleden in juni 1765 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 4 maanden oud. Hij is begraven op 10 juni 1765 in Rijsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

Bron: Johann Dietrich (Hans) Zwaan

De geroofde aardappelen

Neeltje Pietersdr Swaan maakte het wel erg bont. Begin februari van het jaar 1760 trotseerde zij de kou en ging samen met Grietje Riethoven beschermd door het nachtelijk duister, op pad. Hun doel was de aardappelkuil van Jan Ciggaar. Daar aangekomen openden zij het luik, vulden hun manden met aardappelen en sjouwden die vervolgens naar huis. Neeltje had blijkbaar de leiding en omdat het zo gemakkelijk ging, bezochten zij de kuil nog een paar keer met hetzelfde resultaat. Terloops namen zij ook nog een paar te velde staande savooiekolen mee. Na nog enkele vreemde escapades "Ten tijde dat Pieter van der Linden ziek te bedde lag" brak Neeltje enkele bossen erwtenstro bij de grond af en bracht de helft daarvan in het huis van Pieter van der Linden, om ze te verstoken maar de andere helft hield zij zelf. De gestolen aardappelen en de kool verkochten Neeltje en Grietje in Katwijk en deelden de opbrengst. Eind februari werd Neeltje Swaan gearresteerd en opgesloten. Aanvankelijk bleef zij alles hardnekkig ontkennen maar uiteindelijk kon de Vierschaar²⁷ verslag uitbrengen.

"Een", maar niet "Dè" aardappelkuil.

"Neeltje Pietersdr Swaan, oud ruim 21 jaren, tegenwoordig Baljuws gevangene, jong sterk en bekwaam, maar tegelijk ook verplicht ware om voor zig zelve op een eerlijke manier het brood te verdienen, zich niet heeft ontzien, in de gepasseerde winter diversen goederen te stelen en zich daarmede te verrijken, deze feiten buiten pijn van banden of eijser gedaan, had bekend".

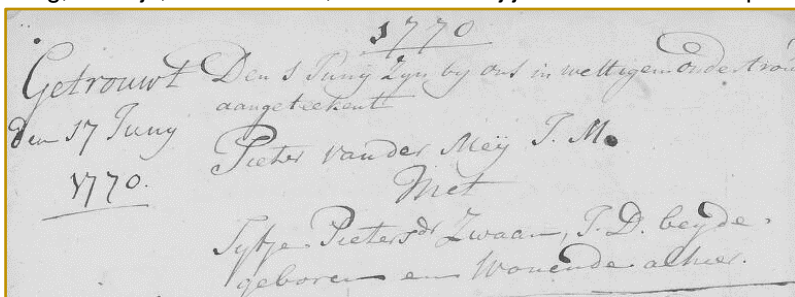
Zij werd veroordeeld op 25 maart 1760: "Zij sal nu door een dienaar der justitie binnenkamers worden gegeseld en vervolgens voor den tijd van 12 jaren uijt de Heerlijkheid worden verbannen".

De eigenschappen "jong, sterk en bekwaam" waren uiteraard niet alleen de Heren Schepenen opgevallen maar o.a. ook Willem van Klaveren. Nog in datzelfde jaar trouwden zij. Neeltje en Willem kregen minstens vijf kinderen en toen Neeltje op 14 maart 1811 overleed was er behoorlijk wat bezit. Zij werd met het beste kleed begraven, wat in haar tijd van welstand getuigde. Velen zullen zich de geschiedenis van die aardappelen en savooiekool toen wel niet meer hebben herinnerd!

Van Willem Jansz van Klaveren & Neeltje Pietersdr Swaan is/zijn 7 kind(eren) bekend:

- Aafje Willemsdr van Klaveren (1761-ca. 1763);
- Pleuntje Willemsdr van Klaveren (1662-1835). Gehuwd met Cornelis Arise de Bruin (ca. 1736-1806);
- Aafje Willemsdr van Klaveren (1764-1822). Gehuwd met Klaas Kellenaar (1757-1805)
- Pieter Willemsz van Klaveren (1766-vóór 1807). Gehuwd met Cornelia Geardijn (1766-1798) en Elisabeth Mieremet (1773-1857);
- Neeltje Willemsdr van Klaveren (1770-1831). Gehuwd met Jan van der Mark (1771-??);
- Antje Willemsdr van Klaveren (1772-1840). Gehuwd met Klaas Jacobsz Buijteweg (ca. 1764-1835);
- Maartje Willemsdr van Klaveren (1775-1842). Gehuwd met Pieter Dircksz Buijtenom (1776-1838).

VII-ag Zijtje Pietersdr Swaan is geboren in januari 1740 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Pieter Cornelisz Swaan (zie VI-t) en Aplonia Dirks van den Bosch. Zij is gedoopt op 24 januari 1740 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Zijte is overleden in september 1780 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 40 jaar oud. Zij is begraven op 28 september 1780 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Zijte trouwde, 30 jaar oud, op 17 juni 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Pieter van der Meij**, ongeveer 24 jaar oud, nadat zij op 1 juni 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan.

Nederland, 40 jaar oud. Zij is begraven op 28 september 1780 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Zijte trouwde, 30 jaar oud, op 17 juni 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Pieter van der Meij**, ongeveer 24 jaar oud, nadat zij op 1 juni 1770 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan.

Zie VIII-c voor persoonsgegevens van Pieter.

²⁷ Een vierschaar is het gerechtelijk bestuur van een plaatselijk gebied in de gewesten van de Lage Landen tijdens de middeleeuwen (bron: <https://www.wikiwand.com/nl/Vierschaar>) De toevoeging "buiten pijn van banden of eijser gedaan" betekent, dat de bekentenis zonder dwang of marteling tot stand is gekomen.

- (2) trouwde, ongeveer 54 jaar oud, omstreeks juli 1799 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland met **Geertruij Brussee**, ongeveer 23 jaar oud, nadat zij op 21 juni 1799 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Geertruij is geboren in december 1775 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Jan Samuelsz Brussee en Sara Berkenkamp. Zij is gedoopt op 3 december 1775 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland.

Kind(eren) van Abram en Aagje:

- 1 Pieternelletje Zwaan**, geboren op 14 oktober 1787 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Zij is gedoopt op 21 oktober 1787 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

Pieternelletje en Andries Zwaan, buitenechtelijke kinderen

Er zijn van Pieternelletje Zwaan twee doopaktes aangetroffen:

1	Ongedateerd	Den 14 oktober gedoopt een Kind in onegt gewonnen reeds zijnd 4 weken oud, Zijnde de moeder Roomsch het kind werd genoemd - - - Vader Abram Andriesz Swaan Moeder Aagje Breda.	Pieternelletje
2	14 oktober 21	Vader opgegeven Abram Abz * Zwaan Aagje Breda Roomsch	Pieternelletje

* Mogelijk een verschrijving bij de naam van de vader, omdat de hij niet Abram Abz Swaan, maar Abram Andr. Swaan zou moeten zijn.

- Uit doopakte (1) zou opgemaakt kunnen worden dat Pieternelletje Zwaan omstreeks 16 september 1787 zou zijn geboren (4 weken vóór 14 oktober 1787).
- Doopakte (2) geeft bij elke vermelding de geboorte- & doopdatum aan; hieruit kan opgemaakt worden dat Pieternelletje Zwaan op 14 oktober 1787 is geboren en gedoopt op 21 oktober 1787.
- Hierbij is het getal 21 overduidelijk gecorrigeerd. Het lijkt alsof hier ook eerst "14" heeft gestaan.

Van Andries is ook een doopakte gevonden, die als volgt luidt:

Geboren den 11 dito *	Den 19 dito gedoopt een kind in onegt gewonnen genaamt Vader Abram Zwaan Moeder Aagje Breda, Roomsch Cornelis Hoogewoning Getuijgen Lidmaat en zijn vrouw Jannetje Zwaan	Andries
-----------------------	---	----------------

* dito slaat op de aanhaling van de vorige inschrijving, die in april 1789 is ingeschreven.

- 2 Andries Zwaan**, geboren op 11 april 1789 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 19 april 1789 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

- 3 Antje Zwaan**, geboren op 7 december 1796 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-bj.

VII-an Jan Swaan is geboren in augustus 1746 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Andries Cornelisz Swaan (zie VI-w) en Katrijna van der Vijver. Hij is gedoopt op 4 september 1746 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jan is overleden in juni 1792 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 45 jaar oud. Hij is begraven op 28 juni 1792 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jan:

- (1) trouwde, 32 jaar oud, op 25 april 1779 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Marijtje Jacobs de Geus**, 23 jaar oud, nadat zij op 9 april 1779 in Warmond, Teylingen, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Marijtje is geboren in augustus 1755 in Maasland, Midden-Delftland, Zuid-Holland, Nederland. Zij is gedoopt op 31 augustus 1755 in Maasland, Midden-Delftland, Zuid-Holland, Nederland. Marijtje is overleden vóór 1783, ten hoogste 28 jaar oud.

Hoge kindersterfte bij Floris Zwaan en Cornelia van der Meij

Vier leden van dit gezin zijn in 1849 in een tijdsbestek van één week overleden. Was er sprake van een (besmettelijke) ziekte, mogelijk brand? Een toevallige samenloop van omstandigheden is vrijwel onmogelijk. de overledenen zijn:

- Neeltje Zwaan (dochter); overleden 30 juni 1849
- Floris Zwaan (vader); overleden 2 juli 1849
- Naatje Zwaan (dochter); overleden 2 juli 1849
- Cornelia van der Meij (moeder); overleden 5 juli 1849

Drie andere leden van het gezin (Jan Zwaan, Johannes Zwaan en Sara Zwaan) en mogelijk Jaapje Zwaan (overlijdensdatum onbekend) hebben het over dit gezin uitgeroepen onheil overleefd. Uit nadere bestudering van het overlijdensregister uit juni en juli 1849 blijkt dat er in die periode - naast de genoemden hierboven - opvallend veel overledenen uit dezelfde gezinnen zijn ingeschreven:

- Akte 31 d.d. 27 juni: overleden Pieter Buitenom (10 jaar) Huis 53B
- Akte 32 d.d. 29 juni: overleden Dirk Buitenom (33 jaar) Huis 57B
- Akte 54 d.d. 6 juli: overleden Abram Buitenom (3 jaar) Huis 56B
- Akte 35 d.d. 30 juni: overleden Jannetje Kromhout (bijna 2 jaren) Huis 65B
- Akte 36 d.d. 30 juni: overleden Cornelis Kromhout (4 jaar) Huis 65B
- Akte 37 d.d. 30 juni: overleden Johanna Kromhout (5 jaar) Huis 65B
- Akte 39 d.d. 30 juni: overleden Jacob van Werkhoven (4 jaar) Huis 65D
- Akte 41 d.d. 2 juli: overleden Dirk van Werkhoven (10 jaar) Huis 65D
- Akte 67 d.d. 9 juli: overleden Gerrit van Werkhoven (38 jaar) Huis 65D
- Akte 42 d.d. 2 juli: overleden Engeltje Hogewoning (32 jaar) Huis 65B
- Akte 49 d.d. 5 juli: overleden Klaas Hogewoning (23 jaar) Huis 65B
- Akte 52 d.d. 5 juni: overleden Maartje van Egmond (11 jaar) Huis 2
- Akte 57 d.d. 7 juli: overleden Naatje van Egmond (ruim 6 jaren) Huis 2

Hieruit blijkt overduidelijk dat er sprake moet zijn van iets dat deze sterfte heeft veroorzaakt; brand (feit is dat - uitgaande van de huisnummers - veel huizen bij elkaar moeten hebben gelegen); ziekte (?). Gezien het bericht hieronder is vermoedelijk een ziekte - en met name cholera - de oorzaak van deze sterftegevallen.

Cholera in Nederland

Op 25 juli 1832 kwam in Scheveningen een boot aan met daarin een aantal botersmokkelaars die vanuit Engeland terug naar Nederland kwamen. Deze mannen brachten de ziekte mee, die zich in rap tempo verspreidde over het hele land. De epidemie duurde tot januari 1833 en kostte aan 5000 mensen het leven.

Aanhoudende golf van epidemieën in de 19^e eeuw.

In 1848 en 1849 kwam de tweede cholera-golf op gang. Er werden speciale cholera-ziekenhuizen ingericht om zo de verdere verspreiding van de ziekte te voorkomen. Verschillende commissies werden opgericht die probeerden cholera te bestrijden. Zie ook artikel hierover op pagina 130.

Ps. Op het moment dat ik deze tekst in het boek opneem zitten we midden in de 21e-eeuwse Corona-crisis. Hetgeen hierboven vermeld wordt klinkt zo wel erg bekend. Een soort "déja vu".

CHOLERA!

Published by order of the Sanatory Committee, under the sanction of the Medical Counsel.

BE TEMPERATE IN EATING & DRINKING!
Avoid Raw Vegetables and Unripe Fruit !
Abstain from COLD WATER, when heated, and above all from Ardent Spirits, and if habit have rendered them indispensable, take much less than usual.

SLEEP AND CLOTHE WARM !
DO NOT SLEEP OR SIT IN A DRAUGHT OF AIR,
Avoid getting Wet !
Attend immediately to all disorders of the Bowels.

TAKE NO MEDICINE WITHOUT ADVICE.
Medicine and Medical Advice can be had by the poor, at all hours of the day and night, by applying at the Station House in each Ward.

CALEB S. WOODHULL, Mayor-
JAMES KELLY, Chairman of Sanatory Committee.

Kind(eren) van Cornelia en Floris:

- 1 Jan Zwaan**, geboren op 8 juni 1834 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg XI-g.
- 2 Jan Zwaan**, geboren op 10 februari 1836 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Jan is overleden op 3 februari 1838 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 1 jaar oud.

Twee "Jannen" in één gezin

Opvallend is, dat er in dit gezin twee kinderen met de naam Jan gelijktijdig hebben geleefd:

- I. Jan Zwaan, geboren 8 juni 1834 en overleden 16 november 1897
- II. Jan Zwaan, geboren 10 februari 1836, overleden 3 februari 1838.

Uit de akten blijkt dat zij daadwerkelijk (gedurende 1834 t/m 1838) gelijktijdig hebben geleefd. In hun beider geboorteakten worden de juiste geboortedata en voornamen ("Jan") correct vermeld.

Archief Leidsch Dagblad 23-09-1882

Vindt men in de dagbladen maar al te vaak vermelding van treurige tooneelen, die zich voordoen bij trouwplechtigheden ten plattenlande, het verheugt ons uit Rijnsburg heden een blijder bericht van dien aard te kunnen melden.

Gisteren namelijk trouwde zeker het armste boerenknechtje uit deze gemeente met een vrouw, die, wat geldelijk vermogen betreft, al even weinig bezat als haar toekomstige echtgenoot. Voegt men hier nu bij dat hij door moeder natuur tamelijk stiefmoederlijk bedeed is en zij weduwe met 3 zeer jeugdige kinderen, dan zal men begrijpen dat het jonge paar behalve de spotzucht van enkelen ook tevens de meewarigheid van velen had opgewekt.

Gedurende de bruidsdagen hadden zich daarom eenige jongelieden uit de gemeente tot een gelegenheids-commissie gevormd, die bij de inwoners geld inzamelde, om daarvan de jonggehuwden het noodzakelijkste te verschaffen wat er in de huishouding noodig is. Ook op den morgen van den trouwdag zag men dan ook bij vele ingezetenen de vlag uithangen, de wimpels van sommige schepen waren met groen versierd en voor de toekomstige woning prijkte een tamelijk nette eereport, van taxisgroen en gemaakte bloemen, waarboven het volgende rijmpje

*De commissie heeft dit hier gepland
Voor Bruidegom en Bruid
Die hier wat van de zeggen heeft,
Die komt er maar voor uit*

Inmiddels was er tegen het middaguur een gekostumeerde optocht te paard (sommige gekostumeerden waren zelf niet onaardig gekleed), die het jeugdige paar van de versierde woning haalden, in een met bloemen en groen versierd rijtuig deed plaatsnemen en het tot het gemeentehuis begeleidde. Na afloop der trouwplechtigheden trok de geheele stoet onder vreudeschoten en de daverende toejuiching der menigte de straten en grachten langs en kwam eindelijk aan de woning terecht. Hier waren nu door de zorg der Commissie en de liefdadigheid van eenige particulieren de huwelijksgeschenken aangebracht, die natuurlijk met blijdschap aanvaard werden.

Eere der Commissie, - zoo schrijft men ons ten slotte - die op zulk een edelmoedige wijze haar taak vervulde en dezen dag naar het jonge paar toe een waren feestdag maakte.

Aanvullende informatie Hans Zwaan

Volgens Hans Zwaan heeft er in Dagblad "de Standaard" een vergelijkbaar artikel gestaan. Hij meldt hierover: "De Standaard voegt er nog een fijne roddel aan toe: de bruid was 'van hoogst onzedelijk levenswijze'" en "In de Standaard van 30-09-1882 staat zelfs dat hij beschikte over 'zeer geringe, zoo niet geheel gekrenkte geestvermogens'".

Op zoek naar de straatarme bruidegom en zijn geliefde lellebel. Door deze krantenberichten nieuwsgierig geworden ging ik op zoek naar de ware identiteit van het bruidspaar. Wie was de simpele en straatarme bruidegom? En wie was die weduwe die zich in moreel opzicht kennelijk had misdragen? de Burgerlijke Stand meldt slechts drie Rijnsburgse huwelijken in september 1882. Dat lijkt dus een gemakkelijke zoektocht. Op 7 september 1882 trouwden de 25-jarige arbeider Jan Heemskerk en de 20-jarige Neeltje Schoneveld. Maar omdat het Leydsch Dagblad op 23 september schrijft over de gebeurtenissen van 'gisteren', moet dit tweetal afvallen. Deze Jan was niet simpel en zijn Neeltje was dus geen lellebel. Op 21 september 1882 werden de twee andere huwelijken voltrokken. Als de Leydse journalist zijn kopij op 22 september heeft ingeleverd voor de krant van 23 september, dan betekent 'gisteren': 21 september. Bingo! Maar om welk van de twee bruidsparen gaat het?

Kandidaat nummer 1 is de 23-jarige Jacobus van der Vijver, arbeider van beroep, en de 19-jarige kasteleinsdochter Petronella Prins. Omdat er bij de naam van Petronella niet is vermeld dat ze weduwe is, moet ook dit stel afvallen.

Blijven over: de 24-jarige arbeider Dirk Zwaan en de 28-jarige Cornelia Glasbergen. Zij was al drie jaar weduwe van de tuinder Samuel Vermeij (†1879). Dirk en Cornelia moeten al een tijdje een relatie met elkaar hebben gehad want een maand voor hun trouwdag, op 13 augustus 1882, had het tweetal een dochter gekregen die als Janna Glasbergen bij de Burgerlijke Stand werd ingeschreven. Het dorp moet voor hen dus zijn uitgelopen. Of hij een beetje dom was en zij een lellebel, zoals de Standaard schreef, laat zich raden. Daarover heeft de ambtenaar op het gemeentehuis geen aantekening gemaakt.

Dirk Zwaan en Cornelia Glasbergen zijn 21 september 1882 in Rijnsburg getrouwd. Hun eerste kind, een dochter Janna Zwaan is inderdaad geboren op 13 aug 1882 en overleed op 15 jan 1890). In totaal kregen zij 7 kinderen.

Aantekening huwelijksakte Dirk Zwaan en Cornelis Glasbergen

Verklarende (erkennende) de bruidegom en bruid dat van hen alhier op den dertienden Augustus jongstleden een kind is geboren van het vrouwelijk geslacht hetwelk op den veertienden Augustus daaraanvolgende onder Nommer twee en zestig in de Geboorteregisters dezer Gemeente, onder den voornaam Janna en als kind van Cornelia Glasbergen is ingeschreven.....

Janna Zwaan, dochter van Cornelia Glasbergen

Toen Dirk en Cornelia trouwden, had Cornelia al een dochter Janna Glasbergen (geboren 13-08-1882). Zij heeft later wel de familienaam "Zwaan" gekregen.

Cornelia Glasbergen is op 29 juli 1854 geboren, ná het overlijden van haar vader Cornelis Glasbergen. In de geboorteakte is achter de naam van de moeder, Guurtje Ciggaar de tekst "~~huisvrouw~~" | doorgestreept en vervangen door het in de kantlijn vermelde woord "weduwe".

Achter de naam van de moeder, Guurtje Ciggaar is de tekst "~~zine huisvrouw~~" | | doorgehaald. In de kantlijn is hierover de volgende tekst vermeld:

| Weduwe
|| Alhier overleden den tweeden April dezes Jaars.
de bijvoeging van Zeven woorden goedgekeurd; alsmede de doorhaling van het woord **huisvrouw** en de in de plaatsstelling van dat in **weduwe**
[volgt ondertekening]

Gerritje Heemskerk vaderloos

Een vader van Gerritje Heemskerk is niet bekend. Bij de geboorte krijgt zij de achternaam van haar moeder Kaatje Heemskerk, die in de akte als ongehuwd wordt vermeld.

Akten:

Van Dirk en Cornelia zijn van beiden de geboorteakten gevonden en van hen samen de huwelijksakte.

Op één van de vorige pagina's de geboorteakte van Dirk, die op 13 december 1857 is geboren.

Rechts de geboorteakte van Cornelia Glasbergen, die op 29 juli 1854 is geboren.

Hieronder ook de overlijdensadvertentie van Gerritje Heemskerk, de 2e echtgenote van Dirk Zwaan.

Heden overleed tot onze diepe droefheid onze geliefde moeder, behuwd-, groot-, overgroot- en bet-overgrootmoeder

**GERRITJE ZWAAN—
HEEMSKERK,**
weduwe van DIRK ZWAAN
in de leeftijd van bijna
97 jaar.

Uit aller naam:
**H. HUNDERSMARCK-
WASSENBURG**

Leiden, 11 augustus 1960.
Kaarsenmakersstraat 7.
Corr.adres: Beatrixstr. 21.
De begrafenis is bepaald
op maandag 15 augustus a.s.
om 11 uur op „Rhijnhof”.

N°. 50. In het jaar een duizend acht honderd vier en vijftig, den ~~een~~ dertigsten der maand ~~Juli~~ is voor ons benoemd Ambtenaar van den Burgerlijken Stand van de Gemeente Rijnsburg, gecompareerd: Sammel de Nooy oud Weduwe drie en dertig jaren, van beroep Bode wonende in deze Gemeente, welke ons verklaard heeft, dat Guurtje Ciggaar, ~~van Cornelis Glasbergen~~ ~~zine huisvrouw~~, zonder beroep alhier, op den ~~veertienden~~ negen en twintigsten der maand ~~Juli~~ dezes jaars, des-morgens ten ~~veertien~~ ure, bevallen is van een kind van het vrouwelijk geslacht, aan hetwelk zij bij deze geeft de voornaam van Cornelia.

De gemelde verklaring is geschied in tegenwoordigheid van Jacob Glasbergen, oud Wespa dertig jaren, van beroep Landbouwer en van Henrick Sprinbergen, oud veertien jaren, van beroep Smid wonende Scinde wijk.

En is deze akte van geboorte, na gedane voorlezing, door ons, de Klankers H. Hundersmarck-Wassenburg en de beide getuigen andertien J. J. Glasbergen J. J. Glasbergen andertien H. Hundersmarck-Wassenburg J. J. Glasbergen.

XI-bt Hendrina Maria Zwaan is geboren op 18 januari 1903 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Dirk Zwaan (zie X-am) en Dieuwertje Den Haan. Hendrina is overleden op 11 juni 1974 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland, 71 jaar oud. Hendrina trouwde, 22 jaar oud, op 27 augustus 1925 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Jan Schoneveld**, 22 jaar oud. Jan is geboren op 29 juli 1903 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Jan Schoneveld en Lena Hogewoning. Jan is overleden op 11 juli 1962 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland, 58 jaar oud.

XI-bu Willem Zwaan is geboren op 17 april 1903 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Paulus Zwaan (zie X-ao) en Maria Lindhout. Willem trouwde, 27 jaar oud, op 7 april 1931 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Neeltje Ouwersloot**, 26 jaar oud. Neeltje is geboren op 4 mei 1904 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Neeltje is overleden op 9 februari 1975 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 70 jaar oud.

Kind(eren) van Willem en Neeltje:

1 Adrianus Klasinus Zwaan, geboren op 10 januari 1932 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Adrianus is overleden op 21 augustus 1991 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 59 jaar oud.

2 Cornelia Apolonia Zwaan, geboren op 28 april 1934 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg XII-dd.

3 Lena Maria Zwaan, geboren op 15 november 1937 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

XI-bv Lena Zwaan is geboren op 6 januari 1908 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Paulus Zwaan (zie X-ao) en Maria Lindhout. Lena is overleden op 5 juni 1934 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland, 26 jaar oud. Lena trouwde, 23 jaar oud, op 23 april 1931 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Tjalle Te Nijenhuis**, 23 jaar oud. Tjalle is geboren op 24 april 1907 in Opsterland, Friesland, Nederland, zoon van Bate Te Nijenhuis en Antje de Vries. Tjalle is overleden op 1 december 1959 in Rijnsburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 52 jaar oud.

Tjalle te Nijenhuis onderscheiden met de Yad Vashem (Israël)

Tjalle te Nijenhuis is na het overlijden van Lena Zwaan hertrouwd met Sophia van Diggele (1907-1992).

Bron: [<http://db.yadvashem.org/righteous/family.html?language=en&itemId=4039321>]

Hij is na de oorlog onderscheiden door de Israëliische Yad Vashem Organisatie. Op de site van Yad Vashem valt hierover het volgende (in het Engels gestelde) te lezen:

Rescue Story

Nijenhuis te, Tjalle & Sophia (van Diggele)

When members of the underground asked Tjalle te Nijenhuis of Rijnsburg, South Holland, if he would shelter an elderly Jewish couple who were hiding out with people who cared only about the money and did not even feed them properly, Tjalle agreed on condition that his wife, Sophia, also agreed. Sophia was afraid to take in the couple, but when she asked her father for advice, Mr. van Diggele told her it was her Christian duty to help people in need. Thus, Mr. and Mrs. (de Vries) van Aalst came to live with Tjalle, Sophia, and their three children. Tjalle and Sophia treated the fugitives lovingly and refused to accept any money over and above what was needed for their upkeep. The van Aalsts remained with their hosts until a month after the war ended, when their daughter arrived from Auschwitz with news that her husband, her brother, his wife, and all his children had not survived the camp. Tjalle and Sophia immediately invited her to stay with her parents so she could regain her strength after the terrible experiences she had lived through. Since the house was not large, Tjalle built a small room in the attic for the van Aalsts' daughter and the three of them remained there for another two months. The two families maintained their friendship even after the refugees left. On November 11, 1980, Yad Vashem recognized Tjalle te Nijenhuis and his wife, Sophia te Nijenhuis-van Diggele, as "Righteous Among the Nations".

Hobby 'advocaat maken' leidt tot professionele 'boerenslok'

Hij maakt deel uit van het assortiment van veel melkboeren in Zuid-Holland, lijkt op een bleke slasaus maar hij smaakt naar advocaat: de alcoholhoudende eierdrank Zwaan's Boerenslok. Allert en Agatha Zwaan, beiden 46 jaar, streken drie jaar geleden neer in het Drentse Oude Willem en begonnen daar met het maken van dit produkt. Dat was een grote ommekeer, want tot die tijd was de heer des huizes eigenaar van een bloemkwekerij in Rijsburg, terwijl zijn echtgenote als hobby advocaat maakte.

• JEANETTE STUURUP

„Zelf advocaat maken is nogal bewerkelijk en als je de substantie te warm maakt, heb je kans dat het schift en dat er klontertjes en schilfertjes in komen. Vandaar dat de mensen het toch liever kopen”, zegt deze doe-het-zelver in het groot.

Toch is Zwaan's Boerenslok een drankje dat je moet kennen, het verkoopt zichzelf niet. Advocaat uit de winkel is immers kalmgeel en de boerenslok is nature van kleur. Het aantal mensen dat de halveliterflesjes met het drankje aanziet voor slasaus of mayonaise is legio. „Dat komt doordat er geen kleurstof in zit. De boerenslok wordt gemaakt van brandewijn met 7 procent alcohol, suiker en eieren. Puur natuur. Verder zit er niets in, ook geen bind- en conserveringsmiddelen. Vandaar dat de slok gekoeld moet worden bewaard. In 'winkeladvocaat' zit brandewijn met een alcoholpercentage van 14 tot 15 procent, de dubbele hoeveelheid dus. Alleen daarom mag ons produkt geen advocaat heten”, legt Zwaan uit.

Omdat koeling noodzakelijk is, is de horeca niet te verleiden het drankje in het assortiment op te nemen. Afzetruimte — nu bedraagt de productie nog

50.000 liter per jaar maar dat wil Zwaan verbubbelen — wordt gevonden in delicatessenzaken, luxe zuivelwinkels, 'gezonde' winkels en enkele supermarkketens.

Geen slagroom

Over de precieze samenstelling en de bereidingswijze vertelt Zwaan liever niet te veel. Alleen dat het oorspronkelijke recept uit een uit 1870 daterend kookboek is gehaald. En de slok is zo romig, dat het toefje slagroom wat dat betreft best achterwege kan blijven. „Tenslotte doe je normaalweg slagroom op de advocaat om hem wat minder sterk te maken en dat is dus ook niet nodig.”

In huize Zwaan wordt een dag per week geproduceerd in de 500 liter grote advocaatketel en het eindprodukt is in gekoelde toestand drie maanden houdbaar. De reukloze werkruimte oogt zeer professioneel.

Er wordt gewerkt in een gesloten circuit, wat vooral in verband met de noodzakelijke hygiëne zeer belangrijk is. De productie heeft de roestvrijstalen apparatuur grotendeels naar eigen inzicht laten vervaardigen en daarna het nodige laten veranderen. „Zo draiden bijvoorbeeld aanvankelijk de eieren te snel en dat is niet goed. Dan

Agatha en Allert Zwaan bij de productie van hun 'Boerenslok'.

FOTO • GPD

krijg je drinkadvocaat en dat is niet de bedoeling. Nu zit er een langzamer roerwerk in.”

Vrouwendrankje

Alles wordt in eigen beheer gedaan. De flessen, waarop statiegeld zit, worden in het bedrijf met soda gespoeld en als ze gevuld zijn voorzien van een zelf-ontworpen etiket waarop zwanen staan afgebeeld. Daarna verhuizen ze naar de immense koeling, tot het moment waarop

ze, eveneens gekoeld, naar de klanten worden gebracht.

Advocaat schijnt een vrouwendrankje bij uitstek te zijn. „In het openbaar, ja”, zegt Zwaan, „maar ik zou het aantal mannen dat toch stiekem — als er geen visite is — een glaasje neemt niet graag de kost willen geven. Mannen schamen zich er een beetje voor, maar ze vinden het wel lekker. Datzelfde geldt trouwens voor likeur.” Als het aan de producent uit

Oude Willem ligt, wordt zijn slok niet alleen genuttigd als drankje. „Over chocoladepuding of ijs smaakt het ook verrukkelijk, maar ook over vruchten met slagroom.” Zelf heeft hij die mogelijkheden alle uitgeprobeerd. „Het allerlekkerste? „Ijs met aardbeien, een boerenslok er over heen en slagroom er op.” Hij geniet zichtbaar, bij de gedachte alleen al.

XII-df Allert Zwaan is geboren op 13 juli 1946 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Cornelis Abraham Zwaan (zie XI-bx) en Jantje Salomons. Allert trouwde, 20 jaar oud, op 25 november 1966 in Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Agatha Johanna Diederika Haasnoot**, 19 jaar oud. Agatha is geboren op 30 april 1947 in Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Nicolaas Haasnoot en Johanna Diederika Verdoes.

Kind(eren) van Allert en Agatha:

1 Johanna Diederika Zwaan, geboren op 15 april 1967 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland.

2 Cornelis Jan Zwaan, geboren op 21 november 1969 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland. Volg XIII-bq.

XII-dg Pieter Jan Telkamp is geboren op 7 mei 1867 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Gerard Telkamp en Geertruida van Waveren (zie XI-bz). Pieter is overleden op 23 november 1943 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland, 76 jaar oud. Pieter trouwde, 27 jaar oud, op 22 november 1894 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland met **Alida Petronella Burgersdijk**, 30 jaar oud. Alida is geboren op 17 augustus 1864 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Cornelis Johannes Burgersdijk en Neeltje van Staalduinen. Alida is overleden op 15 april 1941 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland, 76 jaar oud.

Kind(eren) van Pieter en Alida:

1 Johanna Hendrika Telkamp, geboren op 18 januari 1898 in Hillegom, Zuid-Holland, Nederland. Volg XIII-br.

XII-di Pieter Zwaan is geboren op 18 februari 1888 in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Pieter Zwaan (zie XI-cc) en Willempje van der Lee. Pieter is overleden op 21 mei 1958 in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland, 70 jaar oud. Hij is begraven op 26 mei 1958 in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland. Hij is begraven op de Oosterbegraafplaats Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland. Pieter trouwde, 24 jaar oud, op 22 februari 1912 in Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland met **Geertje Andrina Wolmerstett**, 24 jaar oud. Geertje is geboren op 4 augustus 1887 in Aarlanderveen, Alphen aan den Rijn, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Johannes Jacob Wolmerstett en Heiltje Martina Sepers. Geertje is overleden op 11 juli 1980, 92 jaar oud.

Foto (1915): J.D. (Hans) Zwaan: De groentekar waarmee Pieter Zwaan (1888-1958) zijn waren bij zijn klanten uitventte. Geheel links Pieter Zwaan en op de bok Arie Griffioen.

Statistieken Familie Swaen-Zwaan

Oudste en jongste overledenen

Hierbij zijn de levenloos geboren kinderen buiten beschouwing gelaten.

- De oudst overledene is Cornelia Johanna Zwaan (XII-ha), geboren 22 juni 1896, overleden op 14 december 1999. Zij is 103 jaar en 5½ maanden oud geworden, ofwel 37.795 dagen.

Voor de jongst overledenen komen 2 kinderen in aanmerking, die levend ter wereld zijn gekomen, maar op de dag van geboorte al zijn overleden:

- Pieter Zwaan (XII-fk kind 1), (levend) geboren en overleden op 17 december 1920, nog geen dag oud.
- Eugenie Zwaan (XI-ey kind 1), (levend) geboren en overleden op 24 februari 1918, nog geen dag oud.

Gemiddelde leeftijden

Er komen 1.768 personen met de naam Swaen, Swaan en (van der) Zwaan voor in dit boek. Van hen zijn er 1.153 waar een geboorte- en overlijdensdatum bekend is waardoor hun leeftijd kan worden bepaald. Hierbij zijn de 38 levenloos ter wereld gekomen kinderen niet meegerekend. Om de gemiddelde leeftijd te bepalen is het geboortjaar afgetrokken van het overlijdensjaar. Hierdoor kunnen kleine afrondingsverschillen ontstaan, die echter door de omvang van de massa tot vrijwel nihil zijn gereduceerd.

Om de opgave niet te lang (dradig) te laten worden, zijn sommige leeftijden (in jaren) gegroepeerd en is per groep aangegeven welk percentage van het geheel binnen deze leeftijdsgroepen valt. De uitkomst is:

Aantal personen met bekende leeftijd	Aantallen per groep	Percentage per groep	Percentage per leeftijd	
Binnen 1 jaar overleden	162	14,49 %	14,49 %	Uit deze opgave blijkt, dat in de laatste 350 jaar 24,74% van alle kinderen in het eerste of tweede levensjaar is overleden!
1 jaar oud	114	10,26 %	10,26 %	
2 jaar oud	39	3,51 %	3,51 %	
3 jaar oud	27	2,43 %	2,43 %	
4 jaar oud	26	2,34 %	2,34 %	
5 t/m 10 jaar	63	5,7 %	0,95 %	
11 t/m 20 jaar	42	3,8 %	0,38 %	
21 t/m 50 jaar	153	13,7 %	0,46 %	
51 t/m 75 jaar	277	24,8 %	0,99 %	
76 t/m 90 jaar	189	16,9 %	1,13 %	
90 jaar en ouder	23	2,1 %	0,16 %	
Totaal	1.115	100,0 %		Het totaal aantal 'levend' geboren personen (1.115), opgeteld bij de levenloos geboren (38), zorgt dat het aantal Zwanen met geboorte- en overlijdensdatum op de genoemde 1.153 komt.

Echtparen met veel jong gestorven kinderen.

In de generaties VII t/m XI (ruwweg tussen 1700 en 1900) kwam veel kindersterfte voor. Enerzijds door de slechte medische en hygiënische verzorging, de heersende armoede maar ook doordat in bepaalde perioden epidemieën de Nederlanden teisterden. Een paar cholera-epidemieën (1849, 1866, 1881 t/m 1896) waren vaak de oorzaak van een ongekende kindersterfte. Door het ontbreken van geboortecontrolle werden er ook meer kinderen geboren; vaak waren kinderen een mogelijkheid om voorzieningen (inkomen) voor de "oude dag" te treffen.

Ook de familie Zwaan heeft vele echtparen gekend, waarvan méér dan de helft van alle geboren kinderen vóór het 21e levensjaar is overleden, inclusief de levenloos geboren kinderen. In dit geval worden zuigelingensterfte, kindersterfte en tienersterfte onder één noemer verzameld. Onderstaand een overzicht waarvan méér dan 50 % van de geboren kinderen de volwassen leeftijd (21 jaar) niet heeft bereikt.

Vader of moeder	Kinderen	Overleden	Perc
Willem Zwaan (IX-ch)	7	4	57 %
Cornelis Zwaan (IX-aq)	10	6	60 %
Willem Zwaan (IX-cj)	10	6	60 %
Maria Johanna Zwaan (IX-bp)	8	5	63 %

Generatie I

Vanwege de verwevenheid van onze familie met de familie Kort heb ik het parenteel van die familie ook in dit boek opgenomen. Deze is in sommige gevallen niet zo uitgebreid als die van de familie Zwaan, maar er zijn wel een aantal interessante documenten van deze familie te tonen. Per slot van rekening zijn zij de voorouders van moederszijde. Daar waar onze ouders, onze gezinnen en nazaten hierin voorkomen heb ik me beperkt tot het verwijzen naar deze gegevens in het parenteel Zwaan om doublures en verschillen te voorkomen..

I Henricus Cort is geboren omstreeks 1690 in Paderborn, Noordrijn-Westfalen, Duitsland. Hij is gedoopt in Paderborn, Noordrijn-Westfalen, Duitsland. Henricus trouwde, ongeveer 28 jaar oud, op 8 mei 1718 in Wassenaar, Zuid-Holland, Nederland met **Josijntje van Veen**, 24 jaar oud, nadat zij op 22 april 1718 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Josijntje is geboren in augustus 1693 in Voorburg, Leidschendam-Voorburg, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Waling Jacobszn (van Veen) en Machteld Pieters (Overschie). Zij is gedoopt op 22 augustus 1693 in Voorburg, Leidschendam-Voorburg, Zuid-Holland, Nederland.

Henricus en Josijntje maken hun testament.

Het oudste bewijs van het bestaan -naast hun huwelijksakte - van Henricus Cort is een notariële akte, opgesteld op 8 november 1718 door notaris Willem Boekweyt.

Het betreft hier een testamentaire akte, waarvan de (gedeeltelijke) inhoud luidt:

Op huijden den 8^{en} November anno 1718 des namiddags de clocke omtrent een uuren compareerden voor mij Willem Boekweijt Not publica bij Den Ed Hove van Holland gecommittyeerd binnen den stad Leijden residerende ende voor de nabisz(?) getuijgen D'eerbare Hendrik Cort, beroep broodbacker ende D'eerbare Jozijntje Waling van Veen, egte luijden, woonende binnen dese stad aan de Maar en mij notaris bekend, zijnde beijde gesont van lichamen ende bij volcomon verstande sulen klaarlijk bleek.

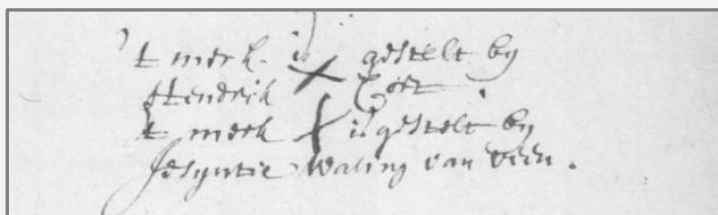
De akte gaat nog bijna 3 pagina's verder met de bepalingen wat er bij de dood van één of beide echtelieden met de door hen achtergelaten goederen zou moeten gebeuren.

Ook wordt bij voorbaat al de voogdij voor eventuele kinderen in deze akte vastgelegd. De akte eindigt:

Aldus gedaan en gepasseerd binnen Leijden ten huijse van de testiuren voor presentie van Jan Van Swanenburgh ende Abraham Onnokinck als getuijgen.

Henricus en Jozijntje waren beiden de schrijfkunst niet machtig en hebben de akte met een kruisje ('merk') ondertekend.

Verder is de akte ondertekend door de notaris en beide getuigen.

The image shows a handwritten signature in cursive script. The text reads: 'E merk is ghestelt by Hendrik Cort' and 'E merk is ghestelt by Jozijntje Waling van Veen.' There is a small cross-like mark next to the first name.

Kinderen van Henricus en Josijntje:

1 Joannes Cort, geboren in januari 1719 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland. Volg II.

2 Cornelis Cort, geboren in augustus 1721 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland. Hij is gedoopt op 29 augustus 1721 in Leiden, Zuid-Holland, Nederland.

Hadden Henricus en Josijntje nog een derde zoon?

Het bestaan van een derde zoon (Jean Cordier) is twijfelachtig. Slechts één bron maakt melding van zijn afkomst. Jean Cordier komt meerdere malen voor in stambomen, maar zonder vermelding van ouders. Sommige bronnen geven aan dat hij te Leiden is geboren uit Henricus Cort en Justina (Hollandaise) Veen. Bij andere gegevens van deze Jean Cordier wordt een geboortedatum 7 januari 1719 te Leiden genoemd. Dit is - toevallig? - dezelfde geboortedatum als de zoon Joannes Cort. Mogelijk is deze Joannes Cort ooit in Frankrijk gevestigd geweest en werd daar Jean Cordier genoemd. In elk geval zijn de 'bewijzen' of juist het ontbreken daarvan redenen voor mij om deze Jean Cordier niet als 3de kind van Henricus en Josijntje op te nemen, maar hem te vereenzelvigen met Joannes Cort.

Parenteel Henricus Cort Generatie VII

VII-d Paulus Kort is geboren op 5 september 1891 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, zoon van Gijsbertus Kort (zie VI-a) en Johanna van der Zwart. Paulus is overleden op 3 oktober 1985 in Heiloo, Noord-Holland, Nederland, 94 jaar oud. Hij is begraven op 7 oktober 1985 in 't Zand, Zijpe, Schagen, Noord-Holland, Nederland. Paulus trouwde, 28 jaar oud, op 5 februari 1920 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland met **Hazina Maria ("ouwe Sien") Langmuur**, 26 jaar oud, nadat zij op 23 januari 1920 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland in ondertrouw zijn gegaan. Hazina is geboren op 27 december 1893 in Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, dochter van Teunis Langmuur en Marijtje Schaap. Hazina is overleden op 12 maart 1983 in Julianadorp, Den Helder, Noord-Holland, Nederland, 89 jaar oud. Zij is begraven op 16 maart 1983 in 't Zand, Zijpe, Schagen, Noord-Holland, Nederland.

Aan het echtpaar Paulus Kort / Hazina Maria Langmuur is een apart hoofdstuk (pagina 407) gewijd.

Kindereen van Paulus en "ouwe Sien":

1 Gijsbertus Kort, geboren op 14 april 1920 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-d.

2 Marijtje Kort, geboren op 18 november 1921 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-e.

3 Hazina Maria Kort, geboren op 23 februari 1928 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Volg VIII-f.

4 Johanna Kort, geboren op 23 februari 1928 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Zij is gedoopt op 1 april 1928 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland. Johanna is overleden op 20 september 2011 in Katwijk aan Zee, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland, 83

jaar oud. Zij is begraven op 26 september 2011 in Valkenburg, Katwijk, Zuid-Holland, Nederland.

Links De vier kinderen van Paulus Kort en Hazina Maria Langmuur.

Van links naar rechts"

Gijs – Marij – Jo – Sien.

Onder drie dochters van Paulus Kort en Hazina Maria langmuur. Van Links naar rechts: Sien – Marij - Jo

Hierboven een foto uit ca. 1923 met Gijs en Marijtje Kort

